

SAYI 2
ŞUBAT 2019

WISDOM AKTÜEL

Asgari Ücret Desteği

*2019 Yılında da
Uygulanmaya
Devam Edecek*

Kur Değerlemesi

*Sözleşme
Uygulamayı
Etkiler mi?*

Kars Gezisinden Notlar

*Kazlarıyla
Karşılaman Şehre
Yolculuk*

UYUMLU MÜKELLEFLERE VERGİ İNDİRİMİ

İÇİNDE KİLER

04 ASGARI ÜCRET DESTEĞİ

7162 sayılı Kanunla asgari ücret desteğinin 2019 yılında da devam edilmesi hükme bağlandı. Detaylar...

06 UYUMLU MÜKELLEFLERE VERGİ İNDİRİMİ

Uygulamanın ilk yılında vergi indirimi müessesesi: 7162 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler çerçevesinde.

09 İMAR BARIŞI GİDERLERİ

İmar barışı nedeniyle katlanılan masraflar gider mi yoksa maliyet olarak mı dikkate alınacaktır?

10 KUR DEĞERLEMESİ

Sözleşmede kurların döviz satış kuru ile değerlendirilmesi kararlaştırılırsa uygulama nasıl olacaktır?

12 KARS GEZİSİ NOTLARI

Konuklarını kazlarıyla karşılayan şehre Doğu Ekspres efsanesiyle yapılan yolculuktan kalanlar...

Editörden;

Değerli Okuyucularımız,

Bilindiği üzere, vergi sistemimiz beyan usulüne bağlıdır. Bunun anlamı, mükelleflerin vergi matrahları kendi beyanları çerçevesinde belirlenmektedir. Ancak bu sistemin yürümesi kamu otoritesinin inceleme ve cezalandırma sotasını abadan altından göstermesine bağlı olarak ilerlemiştir. Bu bakımdan uyumlu mükellefler için uygulanan vergi indirimi, Türk vergi sistemi için bir ilktir.

2. Sayısı ile karşınızda olan "Wisdom Aktüel" de, önemine ve güncelliğine binaen "Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi" konusunu detaylı incelemenin faydalı olacağını düşündük. Ayrıca bu sayıda, asgari ücret desteği uygulamasını detaylı şekilde anlatan makalemizi ve kur değerlemesinde özellik arz eden bir duruma yönelik açıklamalarımızı içeren soru ve cevap bölümünde bulabilirsiniz.

Son olarak iş stresini biraz azaltmak için hayattan farklı bir tat sunmaya çalıştığımız "Keşif" bölümüne yer verdik. Bu sayımızda, şimdilerde pek meşhur olan "Doğu Ekspresi ile Kars Yolculuğu" notlarını okuyabilirsiniz.

Faydalı ve keyifli olmasını umarım.

Saygılarımla.

WISDOM AKTUEL

Wisdom Denetim adına aylık olarak elektronik ortamda yayınlanmakta olup yazı görsellerin tüm telif hakları kendi adına saklıdır. İzin alınmak ve kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

Soru ve makale göndermek, görüşlerinizi iletme için iletişim adresi:

info@wisdomdenetim.com

KUR FARKLARI, KDV'YE TABİDİR!

Bilindiği üzere, KDV Kanununun 24. maddesinde, diğer unsurların yanında vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirlerin matraha dahil olduğu belirlenmektedir.

Genel Tebliğ Düzenlemesi

Vergi İdaresi, anılan maddede yer alan "gibi" ibaresinin kur farklarını da kapsadığından hareketle, KDV Uygulama Genel Tebliği'nde, bedelin döviz cinsinden belirlendiği işlemlerde, ödemenin sonradan yapılması halinde, satıcı lehine ortaya çıkan kur farkı vade farkı mahiyetinde olduğundan matraha bir unsur olarak vergilendirilmesi gerektiği hükümüne ulaşmıştır.

Danıştay'ın İptal Kararı

Anılan Tebliğ düzenlemesinin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay 4. Dairesi, iptal isteminin reddi yönünde karar vermiş, ancak bu Kararın temyize götür-

rülmesi sonra, temyiz istemini değerlendiren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, K:2017/606 sayılı Kararıyla temyiz istemini kabul etmiş ve Danıştay 4. Dairesinin anılan Kararının bozmuştu. Böylelikle sözü edilen Tebliğin ilgili bölümü iptal edilerek kur farklarının katma değer vergisi matrahına dâhil olmadığı hükme bağlanmıştır.

7161 Sayılı Kanunla Yapılan Düzenleme

7161 sayılı Kanun ile KDV Kanunu'nun 24/1 maddesine "kur farkı" ibaresi eklenerek kur farklarının matraha ilave edilmesi gerektiği belirlendi. Böylelikle kadim tartışma sonlandı ve kur farklarının matraha dâhil edilecek unsurlardan biri olduğuna yasal zeminde netlik kazandı.

Geçmişe Yönelik İade Talebi Mümkün mü?

Yasal düzenlemede yapılan bu değişiklik, zımnen kur farklarının KDV'ye tabi olmadığı anlamını taşımaktadır. Bu itibarla, değişiklik öncesi dönemlerde kur farklarına ilişkin olarak ödenen katma değer vergilerinin iadesinin talebi gündeme gelmektedir. Ancak vergi idaresinin konuya olumlu yaklaşacağı ve talebi kabul edeceği öngörülmemektedir. Bu itibarla, iadenin yalnızca dava yoluyla mümkün olabilecektir.

KARŞILIKLI SONLANDIRMA VEYA İKALE SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDAKİ TAZMİNATLARA İLİŞKİN GELİR VERGİLERİ İADE EDİLECEK

7103 sayılı Kanun ile ücret sayılacağı; ancak gelir vergisinden istisna olacağı belirlenen karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatların, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödeme ve yardımlarla ilgili olarak **27.03.2018 tarihinden önce** stopaj yoluyla alınan gelir vergileri, red ve iade edilecektir.

Bunun için hizmet erbabının düzeltme zamanasını süresi içerisinde tarha yetkili **vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri** gerekmektedir. Ayrıca bu kapsamda vazgeçilen davalarla ilgili yargılama giderleri ile vekâlet ücretine hükmedilmeyecektir.

EV HANIMLARI ÜRÜNLERİNİ İNTERNETTEN SATABİLECEKLER

Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) 9. maddesinde vergiden muaf esnaflara ilişkin belirleme yapılmış olup bu maddenin 6. Fıkrasında, profesyonel makine kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla, evlerde imal edilen çeşitli ürünleri işyeri açmaksızın satanların esnaf muafılığı kapsamında değerlendirileceği belirlenmiştir.

7162 sayılı Kanun hükmüyle, yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı ilgili yıl için geçerli olan **asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak kaydıyla**, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanların da bu muafiyetten yararlanacağı belirlenmiştir. Böylelikle özellikle evinden üretim yapan ev hanımları için, internette satış yapmaları durumunda da esnaf muafılığından yararlanarak vergi ödememeleri imkânı sağlanmıştır.

WISDOM AKTÜEL MAKALE

ASGARİ ÜCRET DESTEĞİNİN 2019 YILI UYGULAMASI

ÖZET

7162 sayılı Kanun ile, 2016 yılından bu yana uygulanan işverenlere asgari ücret desteğinin 2019 yılında da uygulanmaya devam edilmesi hükme bağlandı. Asgari ücret desteğinin uygulanmasında, destek kapsamına giren gün sayısı belirlenerek günlük destek tutarı ile çarpılmak suretiyle SGK priminden düşülecek olan destek tutarı hesaplanacaktır.

ABSTRACT

With the Law No. 7162, it was stipulated that the minimum wage support to employers applied since 2016 will continue to be implemented in 2019 as well. In the application of the minimum wage support, the amount of support to be deducted from the SSI premium shall be calculated by multiplying the daily support amount by determining the number of days covered by the support.

Asgari ücret desteği, 30.01.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 7162 sayılı Kanun ile 2019 yılı için de 12 ay süreyle uygulanmaya devam edecektir. Ancak bu defa destek tutarının hesaplanması ve kapsama giren işyerlerinin tespiti hususlarına ilişkin özellik arz eden konular bulunmaktadır.

Bu çalışmada, 2019 yılında uygulanacak asgari ücret desteği uygulamasına ilişkin esaslar özet olarak sunulmaktadır.

Asgari Ücret Destek Tutarının Belirlenmesi

Asgari ücret destek tutarı, 2019 yılında önceki yıllardaki gibi sabit bir tutar olarak değil de işyeri çalışan sayısına göre farklılık gösterecek şekilde belirlenmiştir. Buna göre, 500’den az çalışanı olan işyerlerinde destek kapsamına giren işçi başına günlük 5 TL, aylık 150 TL destek sağlanırken, 500 (dahil) üzerinde işçisi olan işyerlerinde desteğin tutarı günlük 3,36, aylık 100,8 TL olarak belirlenmiş durumdadır. Bu düzenleme ile genel teşvik sisteminden farklı olarak işçi sayısı artarken teşvik tutarını azaltması şeklinde bir durum ortaya çıkmaktadır. Örneğin 495 kişi için destek tutarı, 74.250 TL olacakken 500 kişi için 54.000 TL olarak hesaplanmaktadır.

Destek Kapsamında İşçi Sayısının Belirlenmesi

Destekten faydalanacak olan işyerinin kaç işçi çalıştırdığı tespit edilirken ilgili dönemdeki çalışan sayısına değil; **2018 yılındaki çalışan sayısının ortalamasına** bakılacaktır. Buna göre, 2018 yılı Ocak-Kasım dönemindeki on bir aylık ortalama işçi sayısı 500'ün altındaysa 5 TL, 500 ve üzerinde ise 3,36 TL günlük destek söz konusu olacaktır.

Asgari Ücret Desteği Kapsamına Giren İşçilerin Belirlenmesi

Destek kapsamındaki personel belirlenirken, **2019 yılı ilgili ay toplam prim ödeme gün sayısı** esas alınacak olup bu prim gün sayısı, 2018 yılının aynı ayında, brüt 102 TL ve altında kazançla bildirilen prim gün sayısını geçemeyecektir. Örneğin 2019 yılı Şubat ayında işyerindeki toplam prim ödeme gün sayısı 3500 fakat 2018 Ocak ayında 102 TL altındaki prim ödeme gün sayısı 2200 ise, işverene verilecek desteğin hesaplanmasında gün sayısı olarak 2200 dikkate alınacaktır.

Öte yandan 2019 yılında ilk defa açılan işyerlerinde 2018 yılı ile karşılaştırmak mümkün olmadığından, bu işyerlerine 2019 yılı toplam prim gün sayısı kadar destek verilecektir. Bu arada, toplu iş sözleşmesi kapsamında bulunan sendikalı işyerlerinde, 2018 yılı için prime esas kazanç sınırı 102 TL yerine 203 TL olarak uygulanacaktır.

İlgili Ay İşçi Sayısının 2018 Ortalamasının Altında Olması Halinde Asgari Ücret Desteği

İşyerleri 2018 yılı (on iki ayı) boyunca uzun vadeli sigorta kollarından **en az işçi bildirdiği aydaki çalışan sayısının altına düşerse**, asgari ücret desteğinden yararlanamayacaktır. Buna göre, destekten yararlanmak isteyen işveren işçi çıkarmamak zorundadır.

Örneğin 2018 yılında en düşük sayıda sigortalı bildirimi 158 kişi ile Mart ayında gerçekleşmişse, 2019 yılında herhangi bir ayda işveren 158 kişinin altında bildirim yaparsa, ilgili aylar için destek hükümleri uygulanmayacaktır.

Asgari Ücret Desteğinden Mahrum Kalınması

Aşağıda yazılı hallerin gerçekleşmesi durumunda, işverenler asgari ücret desteğinden mahrum kalacaktır;

- Prim ve hizmet belgelerinin yasal süresinde SGK'ya verilmesi ve primlerin yasal süresinde ödenmemesi,
- İşyerinde çalıştırılan kişileri sigortalı olarak bildirmedikleri veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığının tespit edilmesi,
- İşverenin prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması.

Ancak sözü edilen borçların tecil ve taksitlendirilmesi halinde destek hükümlerinden yararlanılacaktır.

Linyit Ve Kömür Madenlerine Yönelik Özellikli Durum

Bilindiği üzere, linyit ve taşkömürü çıkarılan işyerlerinde, yer altında çalışan işçiler için asgari ücret normal ücretin iki katı olarak uygulanmaktadır. Bu itibarla, bu işyerlerinde destek kapsamına girecek işçiler belirlenirken, diğer işyerlerindeki gibi 102 TL değil, 271 TL brüt kazanç sınırı olarak esas alınacaktır. Ancak destek tutarının hesaplanmasında, 2018 yılı ilgili ayındaki toplam prim ödeme gün sayısının yarısını geçemeyecektir.

Örneğin 2019 yılının Mart ayı prim ödeme gün sayısı 10000 ve 2018 yılının Mart ayı 271 TL altındaki prim gün sayısı 7000 olsun. 2018 yılı Mart ayı toplam prim gün sayısının yarısı da 6000 ise, bu işyerinde 2019 yılı Mart ayı için uygulanacak destek tutarının hesaplanmasında gün sayısı olarak 6000 esas alınacaktır.

İhale Konusu İşlerde Asgari Ücret Desteği

İhale sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale belgesinde personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için işverenin aldığı asgari ücret desteği kadar tutar, ilgili idare tarafından hak edilecektir.

Diğer Hususlar

- Asgari ücret desteğinin diğer teşviklerle birlikte alınması mümkündür.
- Asgari ücret desteği için Sosyal Güvenlik Kurumuna herhangi bir başvuru gerekmemektedir. İşlemler SGK tarafından sistem üzerinden gerçekleştirilmekte ve hesaplanan destek tutarı, bankada ödeme esnasında toplam tahakkuk tutarından düşülmektedir.
- Asgari ücret desteğinden ne kadar yararlandığı, SGK E-Bildirge sistemi "Aylık Prim ve Hizmet Belgesi İşlemleri" linki tıklanılmak ve "6661 Sayılı Kanun Gereği Asgari Ücret Destek Tutarları" alt linki kullanılmak suretiyle takip edilebilecektir.

2018 yılı boyunca uzun vadeli sigorta kollarından en az işçi bildirdiği aydaki çalışan sayısının altına düşüldüğünde, asgari ücret desteğinden yararlanılmayacak. Yani işçi çıkarılması halinde, asgari ücret desteği kesilecek.

WISDOM AKTÜEL KAPAK KONUSU

UYUMLU VERGİ MÜKELLEFLERİNE VERGİ İNDİRİMİ

ÖZET

Vergi uygulamalarında gönüllü uyumu sağlamak ve vergi ödevlerini zamanında ve tam olarak yerine getiren mükellefleri ödüllendirmek ve bu suretle diğer mükellefleri de teşvik etmek amacıyla vergi sistemimize "vergi indirimi" müessesesi kazandırıldı. Böylece uyumlu mükelleflerin ödeyecekleri vergilerde %5 oranında indirim uygulanması sağlandı.

ABSTRACT

In order to ensure voluntary compliance in tax applications and to reward taxpayers who have fulfilled their tax duties in a timely and complete manner and thus to encourage other taxpayers, our tax system has been granted a "tax reduction " facility. Thus, it was ensured that 5% discount was applied to the taxes to be paid by compatible taxpayers.

Vergi idaresi, vergi ödevlerini zamanında yerine getirmeyen veya eksik şekilde yerine getiren mükellefleri yasal yetkileri çerçevesinde çeşitli idari yaptırımlarla ve ceza uygulamalarıyla muhatap tutmaktadır. Buna karşın vergi kanunlarına ve uygulamalarına uyum gösteren ve yükümlülüklerini zamanında ve tam olarak yerine getiren mükelleflere ilişkin teşvik edici bir uygulamaya bulunmamaktadır. Verginin oluşturduğu mali baskıyı azaltılması ve vergi mükelleflerinin gönüllü şekilde katılım sağlamasını temin etmek üzere vergi teşvik sisteminin getirilmesi uzun yıllar boyunca tartışılmıştır.

Buna yönelik olarak 6824 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun mülga mükerrer 121'inci maddesi, "**Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi**" başlığı altında yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemeyle birlikte vergi ödevlerini zamanında yerine getirme manasında vergi uyumu gösteren mükelleflere ödeyecekleri vergiden indirim yapma imkânının önü açılmıştır.

Bu çalışmada, anılan kanun maddesinden kimlerin faydalanıp faydalanmayacağı, uygulama şartları ve şartları sağlamadığı sonradan tespit edilen mükelleflerin durumu hususları açıklanmaya çalışılacaktır.

Vergi İndiriminden Kimler Yararlanabilecek?

Uygulamadan ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükellefleri (finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç) yararlanacaktır. Bu itibarla, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, ücret, değer artış kazancı ve arızı kazançlardan ibaret olanlar vergi indirimi uygulamasının dışında bırakıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar da indirimden sadece bu faaliyetler nedeniyle beyan ettikleri kazançlar için yararlanacaktır.

Öte yandan vergi indirim tutarı, her hal ve takdirde 1 milyon Türk Lirasından (2019 yılı için 1.200.000 TL'den) fazla olamayacaktır. Bu tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak VUK hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılabilmek suretiyle uygulanacaktır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmayacaktır.

Vergi indiriminden yararlanmak için öngörülen koşullar ilgili maddenin ikinci fıkrasında sayılmış olup sonraki bölümde açıklanacaktır. Vergi indirimi **hesaplanan verginin % 5'i** olarak uygulanacaktır. Beyanname üzerinde hesaplanan vergiden geçici vergi, stopaj suretiyle ödenen vergiler ile

yurt dışında ödenen vergiler mahsup edilerek ödenecek vergiye ulaşılmaktadır.

Bu nedenle, indirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumuyla karşılaşılmaktadır. Bu durumda, kalan tutarın yıllık

gelir veya kurumlar vergisi beyanamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden **diğer vergilerinden mahsup edilebilecektir.** Ancak bu süre içinde

mahsup edilemeyen tutarların **red ve iade edilmesine yasal imkân tanınmamıştır.**

Ayrıca vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti halinde, ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilecektir.

Vergi İndiriminden Yararlanmayacak Olanlar

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında VUK'un 359'uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, vergi indirimi uygu-

lamasından yararlanamayacaklarıdır. Ayrıca kanun hükümlerince belirtilen şartları sağlamayan mükelleflerin uygulamadan faydalanamayacakları açıktır.

Vergi İndiriminden Faydalanmanın Şartları

Vergi indirimi uygulanmasından faydalanmak isteyen mükelleflerin aşağıda belirtilen şartları sağlamaları gerekmektedir:

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin **kanuni süresinde verilmiş** (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.) ve **bu beyannameler üzerine ta-**

Vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti halinde, ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilecektir.

hakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması (Her bir beyanname itibarıyla -30 Ocak 2019 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 7162 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik uyarınca- **250 TL’ye** kadar yapılan ek-sik ödemeler bu şartın ihlali sayılmayacaktır. Ayrıca yine anılan Kanunla yapılan değişiklik uyarınca, tecil edilerek belirlenen şartların gerçekleşmesine bağlı olarak terkin edilecek vergilerin (ihraç kayıtlı teslimlere ait ÖTV ve KDV örneğinde olduğu gibi), şartların sağlanmaması halinde kanunlarında belirlenen tecil süresinin sonunu takip eden onbeşinci günün bitimine kadar ödenmesi şartıyla bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır.),

- Yukarıda belirtilen süre içerisinde haklarında **beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re’sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması** (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya VUK’un uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması duru-

munda bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır.),

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dâhil) **1.000 TL’nin üzerinde** vadesi geçmiş borcunun bulunmaması.

Şartların Sağlanmadığının Sonradan Tespiti

Vergi indirimine ilişkin yasal düzenleme kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde, ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, **vergi ziyai cezası uygulanmaksızın** tarh edilecektir.

Vergi indiriminin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlandıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi hâlinde de ödenmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilecektir. Bu durumlarda, vergi indirimi uygulama-

ması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlayacaktır.

Uygulamanın Yürürlük Tarihi

Düzenleme, 01.01.2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere 08.03.2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu nedenle ilk olarak 2017 yılı kazançlarına ilişkin olarak 2018 yılında verilecek gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinde hesaplanan vergilere uygulanmıştır.

Özel hesap dönemine tabi mükellefler için de uygulama 01.01.2018 tarihinden sonra verilecek yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinden itibaren başlayacaktır. Diğer yandan 7162 sayılı Kanunla getirilen düzenlemelerin yürürlük tarihi ise 01.01.2019 olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla sözü edilen düzenlemeler 2018 yılı gelirlerine ilişkin olarak 2019 yılında verilecek beyannameler için uygulanacaktır.

Şirket aktifinde bulunan taşınmaz için imar barışından yararlanıldığı belirtilerek imar barışı kapsamında yapılacak %5 oranındaki ödemenin gider yazılıp yazılmayacağı ya da taşınmazın maliyetine eklenip eklenmeyeceği hususlarında bilgi talep edilmektedir.

İmar Barışı Nedeniyle Yapılan Harcamalar Gider Yazılamaz

Kurumlar için safi kurum kazancının tespitinde GVK'nın 40. maddesi ile KVK'nın 8. maddesinde sayılan giderlerin indirilebilmesi mümkündür.

GVK'nın "İndirilecek Giderler" başlıklı 40/1 maddesinin altıncı bendinde işletme ile ilgili olmak şartıyla, bina, arazi, gider, istihlak, damga, belediye vergileri, harçlar ve kaydiyeler gibi aynı vergi, resim ve harçlar; yedinci bendinde ise VUK'a göre hesaplanan amortismanlar, ticari kazancın safi tutarının tespitinde indirilebilecek giderler arasında sayılmıştır.

Buna göre, şirket aktifine kayıtlı taşınmaz için, 7143 sayılı Kanunun 16. maddesine göre yararlanılacak imar barışına istinaden ödenecek "Kayıt Bedeli" yukarıda sayılanların kapsamına girmediğinden dolayı

söz konusu ödemenin kurum kazancının tespitinde doğrudan gider olarak indirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Söz Konusu Harcamalar Maliyet Bedeline Eklenilebilir

Öte yandan, VUK'un 262, 269, 270 ve 272. maddeleri hükümleri çerçevesinde şirket adına kayıtlı taşınmaz için 7143 sayılı Kanunun 16. maddesi uyarınca yararlanılan imar barışına istinaden ödenecek olan kayıt bedelinin, **taşınmazın iktisadi kıymetini artıran giderler kapsamında değerlendirilmesi** ve söz konusu taşınmazın maliyet bedeline eklenmesi gerekmektedir.

Maliyete Eklenen Tutarlar Üzerinden Amortisman Ayrılabilir

Ayrıca, taşınmazın amortisman süresinin tamamlanmamış olması halinde, maliyet bedeline dahil edilecek söz konusu tutarın taşınmazın **kalan amortisman süresine göre itfa edilmesi**; taşınmazın amortisman süresinin tamamlanmış olması halinde ise, maliyet bedeline eklenen söz konusu tutarın taşınmaza ilişkin faydalı ömür ve amortisman oranı dahilinde aktife alındığı tarihten itibaren itfa edilmesi icap etmektedir.

Tarih : 25.12.2018

Sayı : Belirtilmemiş

Konu : 7143 sayılı Kanun'un 16. maddesi kapsamında yapılan imar barışına istinaden ödenen kayıt bedelinin, taşınmazın maliyetine eklenip eklenmeyeceği ya da gider yazılıp yazılmayacağı hakkında.

WISDOM AKTÜEL

SORU - CEVAP

SORU:

Şirketimiz bazı satışlarına ilişkin dövizli mal satışları için müşteriler ile yapılan yazılı/sözlü sözleşmelerde mal bedelinin dövizli olarak belirleneceği ve ödemenin de ödeme tarihinde merkez bankası efektif döviz satış kuru ile yapılacağı düzenlenmiştir. Bu durumda yılsonu değerlemelerinde döviz satış kurunun dikkate alınması mı gerekecektir?

CEVAP:

VUK'un 3. maddesinde vergilendirilmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esas olduğu belirlenmiştir. Bu bakımdan yapılan sözleşme ile muamelenin gerçek mahiyetinin nasıl etkilendiğine bakılmalıdır.

Sözleşmenizde döviz cinsinden işlem yapılması akdedilmekle birlikte ödeme tarihlerinde döviz satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilmesi kararlaştırılmıştır. Buna göre, işlemlerin yabancı para cinsinden yapılması durumu söz konusu olup bunlara ilişkin alacaklarla borçların sonraki döneme kalması durumunda yabancı para cinsinden alacak ve borçlara ilişkin hükümler çerçevesinde değerlendirilmesi gerekecektir.

Bu noktada dikkat edilecek husus, sözleşmede mal alım satımının hala döviz cinsinden yapılmasına karar verilmiş olduğudur. Örneğin sözleşmede kurların sabitlenmiş olsa, sonraki döneme kalacak ödemelerde kurların etkisi söz konusu olmayacağından bir değerlendirme yapılmasına gerek kalmayacaktır.

Zira yapılan işlem sonucu ödenecek tutar, her ne kadar kayıtlarda döviz cinsinden görünse de artık sabitlenmiş kur tutarı ile döviz tutarının çarpılması yoluyla bulunan Türk Lirası cinsinden tutar olacaktır. İşlemin gerçek mahiyeti değişmiş ve ödemelerin dövizle olan bağı kopmuştur. Oysaki

Yabancı Para Cinsinden Alacak ve Borçların Değerlemesi

VUK'un 280. maddesine göre yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilmektedir. Borsa rayici, gerek menkul kıymetler ve kambiyo borsasına, gerekse ticaret borsalarına kayıtlı olan iktisadi kıymetlerin

ye Bakanlığı tarafından kur tespit ve ilan edilmiş ise bu kurun, Maliye Bakanlığı tarafından kur tespit ve ilan edilmemiş ise TCMB tarafından belirlenen kurların değerlendirilmesinde esas alınması gerekmektedir. Diğer yandan 283 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliği'nde, değerlendirilmesinde, döviz cinsinden yabancı paralar için

şirketinizin imza ettiği sözleşmede hala ödemelere ilişkin olarak döviz kurlarına olan bağlılık sürmektedir. Dolayısıyla sonraki döneme kalan alacak ve borçlar döviz cinsinden olacaktır ve dönem sonunda değerlendirilmesi gerekecektir.

VUK'un Değerleme Hükümleri İhtiyari Değildir

VUK'un 258 ve müteakip maddelerinde değerlendirilme esasları belirlenmiş ve bu esasların uygulamasında seçimlik hak tanınmamıştır. Dolayısıyla dönem içinde döviz cinsinden yapılan alım satım nedeniyle sonraki döneme kalan döviz cinsinden borç ve alacaklar VUK çerçevesinde belirlenmiş esaslara göre değerlendirilecektir.

değerlemeden evvelki son muamele gününde borsadaki muamelelerin ortalama değerlerini ifade etmektedir. İktisadi işletmelerin yabancı para veya yabancı para cinsinden alacak ve borçlarının normal değerlendirilme ölçüsü borsa rayici olmakla birlikte, ülkemizde serbest döviz borsası olmadığından, iktisadi işletmelerin yabancı para veya yabancı para cinsinden alacak ve borçlarının değerlendirilmesi Maliye Bakanlığı tarafından ilan olunan resmi döviz kurlarına göre gerçekleştirilmektedir.

130 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliği ile Maliye Bakanlığınca kur tespit ve ilan edilmediği sürece, T.C. Merkez Bankasınca (TCMB) tespit ve ilan edilen döviz alış kurlarının değerlendirilmesinde esas alınacağı belirlenmiştir. Bu çerçevede; Mali-

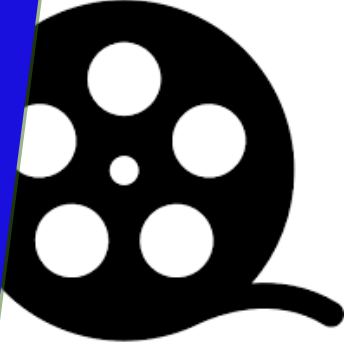
döviz alış kurunun dikkate alınmasının gerektiği belirlenmiştir.

Sonuç

Buna göre, taraf olduğunuz sözleşme gereğince ödeme günlerinde döviz satış kuru esas alınarak ödeme tutarları belirleniyor olsa da dönem sonunda kalan alacak ve borçların değerlendirilmesinde yukarıda açıklanan yasal mevzuat çerçevesinde döviz alış kurunun esas alınması gerekmektedir.

Vergi mevzuatına ilişkin cevaplanmasını istediğiniz sorularınızı web sayfamız ya da kurumsal mail üzerinden bize adresimize gönderin, profesyonel ekibimizi cevaplarını en kısa sürede sizinle paylaşalım.

www.wisdomdenetim.com
info@wisdomdenetim.com

KAZLARIN KARŞILADIĞI ŞEHRE TREN YOLCULUĞU

"Bir çocuk büyütür gibi kaz büyütüyoruz"

Havin Uzunçayır - Kaz Çobanı
Doğruyol Köyü-Kars

Tren hareket memurunun yeşil diski gösterip düdüğü çalmasıyla başlar serüven. Saatler 18.00'i göstermektedir. Kırıkkale, ayazıyla uğurlarken yol boyunca sürecek dondurucu soğuğu hatırlatmaktadır adeta. Yolcu profili gençleşmiş olsa da yıpranmış koltukları ve yaşlanmış vagonlarıyla misafirlerini ağırlamakta. Şimdilerde özellikle gençler arasında pek bir rağbet gören "Doğu Ekspresi" macerasından söz ediyorum.

Tren, normalde Ankara Garından hareket etmekte ama şu aralar burada yenileme çalışmaları olduğu için Kırıkkale'nin Irmak Tren İstasyonundan başlıyor seyahat. Yaklaşık 26 saat sürecek bir yolculuk... Zamanın yetersizliğinden sürekli şikâyet edip hep bir yerlere yetişmek zorunda olan acelecilere inat, rayların üzerinden ağırca akıyor kendine teslim olmuş yolcularıyla. İstasyonlardaki bakım ve çalışmalar nedeniyle oluşabilecek rötarlar da işin cabası. Ama görünen o ki herkes halinden memnun, hayattan alınmış iznin tadını çıkarma niyetinde...

Koltuk benim için yeter diyenler, biraz da daha önce yolculuk yapanların hikâyelerini dinleyip vagonlardaki şenliklerden nasiplenmek için, pulmanları tercih ediyorlar. Rahatına düşkün olanlar ya da kendi küçük gruplarıyla vakit geçirmek isteyenlerse, örtülü kuşetli ya da yataklı vagonu seçiyorlar. Gerçi son dönemlerdeki talep patlaması çoğu kişi için bu tercihi yapma şansını sunmuyor ve kalan biletle yetinmek zorunda bırakıyor.

Hareket, muhabbet, eğlence derken saatler ilerliyor. Gece yarısını geçmişken Kayseri'nin ışıkları görünüyor. Trende bir hareket başlıyor, inenler binenler... Herkes keyfe keder Kars yolcusu değil tabi. Sonraki ana durak Sivas. Saat, sabahın 4'ü, gecenin ayazı çökmüş şehrin üzerine. Yaklaşık 10 dakika sürecek bu kısa molada, trenden inip şöyle şehre bir selam vereyim demek cesaret istiyor. Açık kapının getirdiği hafif esinti bile ürpermeye yetiyor. Sigaradan vazgeçemeyenler dışarıda sadece. Dumanı hızla

da zorlaşıyor haliyle. Treni bir kahvaltı telaşı sarıyor. Trenin restoranı var ama servis çok çeşitli değil. Zaten çoğu zaman kapalı. Ama yolcular hazırlıklı; börekler, çörekler, pastalar. Yeniden yoğunlaşıyor muhabbetler, paylaşılırken nevaleler. Saatler 11'i gösterirken Erzin can geçiliyor.

Aşkale İstasyonuna yaklaşıldığında bir başka telaş kendini gösteriyor. Pek çoğunun ilk Kars yolculuğu ama hepsinde bilgi sağlam; nerde ne yapılır, herkes biliyor. Telefonlar

akşam 8'i gösteriyor. Yorgun misafirlerini ağırlamaya hazır şehir. Yemek ve sonrası otele geçirilecek güzel bir gece ile gelenler de şehre hazır. Kars'ta kaybolmak imkânsız, çünkü geniş caddeler birbirine paralel. Defterdar sokakta çok sayıda enteresan bina var. Kiliseler hala varlığını göstermekle birlikte, Fethiye Cami farklı mimari-siyle etkileyici.

Sırada Kars Kalesi; şehri tamamen görebilen bir konumda. Kaleden şehri izleyenler muhteşem mimari-siyle konservatuara dikkat kesiliyor. Ani Harabeleri ve Çıldır Gölü biraz uzakta, ziyaret için araç kiralamak şart. Ani Harabeleri ile meşhur Aziz Gregor Klisesini gezip Ermenistan sınırına ulaştıktan sonra donmuş Çıldır Gölünde at kızıkları ile gezenler ve Alaska usulü balık avlayanlar, unutulmaz anılar biriktiriyor.

Akşam yemeğinde Kars mutfağının ünlü lezzeti; kaz eti. Anlatıldığından öte bir lezzet. Kars kaşarı ile gravyer peyniri de valizlerdeki yerini alıyor. Hayatın yavaşladığı zamanlardan koşuşturma diyarlarına geri dönüş vakti. Filede hayattan çalınmış bu kısa zamandan kalma tatlı bir tebessüm.

Kars, konukları ile lapa lapa yağan kar eşliğinde vedalaşıyor...

içlerine çekerlerken sigaranın bir başka zararıyla tanışıyorlar.

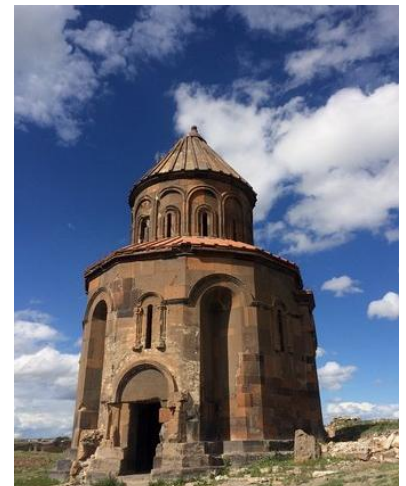
Karanlık çöküp koyulaşan sohbetlerle harcanan enerjinin tamamen tükenmesiyle uykuya teslim oluyor bedenler. Yataklarda ve kuşetlerde olanlar pek memnun halinden. Pulmandakiler biraz zorlanıyorlar belli ki. İşin bu kısmından bahsetmemişlerdi diye içten içe serzenişte bulananlar hiç de az değil...

Gün iyiden iyiye aydınlanmışken, yolcuların geneli uykusunu almamış olmasına rağmen, bir hareket başlıyor. Gözünü trende açmak, pek çok kişi için yeni bir olay kuşkusuz. Ayrıca trenin gürültüsü, günün aydınlığıyla buluştuğunda, uyumak

ellerde, sözleşmişçesine bir yemek siparişi furyası kopuyor. Menü belli, Erzurum'un meşhur "Cağ Kebabı" ile "Kadayıf Dolması". Erzurum esnafı duruma alışık, hazırlıklar bir gün öncesinden yapılmış yani. Yeni müşteri kitlesinden de çok memnunlar ayrıca.

İstasyon, adeta mahşer yeri; adım atılacak yer yok. İnenler, binenler derken bir yanda da siparişler. Kolar sarmış etrafı. O kısa mola süresinde tüm siparişler sahipleriyle buluşuyor. Yolculuğun yorgunluğu, damak çatlatan lezzetle geride bırakılıyor.

Ve nihayet son durak: Kars. Eğer TCDD sözünde durduysa, saat

Şirketinize yönetirken işi
şansa bırakmazsınız,
değil mi?

Kazanımlarınızı korumak ve sürekli artırmak için,

UZMAN DESTEĞİ ALIN !

Geleceğe güvenli adımlarla sağlam ilerleyin...

Şirketinize **WISDOM DENETİM** Uzmanlığıyla Güç Katın!

www.wisdomdenetim.com